

O întâlnire de Tezaur

mare iubire. Împreună vom serba ia, cămașa românească. Avem aici Tezaurul Uman Viu Alexandrina Olguța Filip, care vine de la Cezieni special pentru întâlnirea cu dumneavoastră, Grupul «Șezătoare București», pentru a intra într-un dialog despre arta cămășii cu alțiță. Suntem aici în prezența unor tezaure, care chiar dacă nu sunt decretate astfel prin programul UNESCO Tezaure Umane Vii sunt niște tezaure. Dumneavoastră sunteți niște tezaure pentru tot ceea ce faceți, pentru tot ceea ce gândiți. Ne aflăm aici să vedem cum iau naștere sub mâinile dumneavoastră aceste obiecte de tezaur care sunt adevărate monumente, nu doar simple obiecte de vestimentație.”

Evenimentul „Întâlniri de Tezaur” organizat de către Institutul Național al Patrimoniului s-a desfășurat la Casa de Târgoveț, o locuință tradițională de pe la finele secolului XVIII, construită din lemn și cărămidă, cu pridvor și cerdac, amplasată pe Calea Șerban Vodă din București, clădire care aparține, firească, Institutului Național al Patrimoniului și care este inclusă în lista monumentelor istorice.

Invitații speciali ai acestui eveniment au fost doamna Alexandrina Olguța Filip, Tezaurul Uman Viu de la Cezieni, și doamnele de la „Șezătoare București”, comunitate coordonată de doamna Victoria Bizon din care au făcut parte doamnele: Luminița Scafa, Elza Ilina, Ana Ursescu, Dana Gălbează Moraru, Oana Buțurcă, Roxana Tudor, Victoria Bizon, Rodica Stănciulescu, Roxana Popescu, Vesna Dusilevici, Angelica Drăgulescu, Viorica Arhire, Eugenia Catargiu, Diana Neagu, Mădălina Cojocariu, Stana Martac, Luminița Andrieș, Mihaela Lidia Stoian, Dincă Cristina Elena, Mirela Maria Miron, Maricica Dumitrache precum și domnul Nelu Dumitrescu.

Doamna dr. Corina Mihăescu, coordonatoarea evenimentului, a spus în deschiderea acestuia: „Avem marea bucurie să vă avem aici pe dumneavoastră, care nu faceți altceva decât să mențineți tradiția, să îi dați viață și formă prin mâinile dumneavoastră iscusite și prin sufletele care sunt animate de o

„Sunt onorată să fiu prezentă astăzi între dumneavoastră - a spus Alexandrina Olguța Filip. Cuvintele mele sunt prea puține pentru a exprima recunoștința pentru ceea ce faceți, eu vorbesc cu acul și ața. Dacă în anul 2001 când am reluat Sărbătoarea iilor am avut doar cinci ii în concurs, anul acesta am avut aproape două sute de ii participante, împărțite pe mai multe secțiuni, de la ii tradiționale până la ii de stradă. Noi vorbim despre ciupag, care este cămașa actuală, că poale nu prea se mai fac. Femeile, înainte nu purtau niciodată cămașa fără poale. Până să văd că pe an ce trece sunt din ce în ce mai multe ii înscrise în concurs, credeam că nu mai este interesată lumea să coasă, că se gândesc că le iau mașinile locul. Am văzut însă că nu este așa. Am văzut că sunt obiecte pe care nu se poate pune un preț, adică au o valoare atât de mare încât nimeni nu poate pune un anume preț pe un obiect care iese din mâna cuiva. La Cezieni se coase mult, iar lăzile de zestre sunt încă pline. Anul acesta am avut în expoziția stradală peste o mie șapte sute de ii, și vechi, și noi, iar în concurs au intrat cam cinci sute de ii, care s-au prins în Hora iilor.”

„Toată lumea întreabă dacă sunt Șezători numai în orașe și eu le spun că nu. Eu am reușit să conving mai multe doamne, mai ales din zona Vrancea - și mă bucur nespun pentru că Vrancea este zona care are cele mai multe Șezători la ora actuală, și nu numai la Focșani, unde este nucleul și unde este cea mai importantă, dar mai este și Jitia, este Vidra, este Soveja. Noi, până acum am cusut. În cei opt ani de când am început noi am văzut că s-a cusut foarte mult. Zilele acestea s-a văzut acest lucru cu ajutorul internetului și al platformelor de socializare. Noi ne-am pus însă întrebarea ce facem cu catrințele. Dacă partea cu cusutul este mai ușoară - deși nu este deloc -, partea cu țesutul este deficitară. Este nevoie și de învățare, dar și de războiul de țesut. Diana vine de la Breaza, deși este bucureșteancă s-a dus la Breaza să învețe să țasă, iar ceea ce a realizat ea este unicat. Ne-am dorit să venim astăzi aici pentru că dumneavoastră sunteți vârful, iar de la dumneavoastră se pot afla multe. Eu sper ca întâlnirea aceasta să nu fie o simplă întâlnire, ci un mod de a învăța de la cei care știu a face ceva în domeniul cusăturilor și al țesăturilor. Șezătorile sunt formate în general din femei, dar ici-colo sunt locuri pe unde sunt și bărbați. Noi, toate din România și de la Chișinău am avut nevoie să învățăm de la acest domn care este Nelu Dumitrescu, care este originar din Vrancea, dar locuiește în Germania unde îi

este mai bine. Noi încercăm să-l convingem să rămână cât mai mult pe aici, pentru că mereu avem ce învăța de la dânsul, noi cu toate am învățat și ne bucurăm că îl avem cu noi astăzi, la un asemenea eveniment important pentru a-l cunoaște toată lumea. Vreau să slăvim pe toate și toți cei care cos și au cusut înaintea noastră.” (Victoria Bizon, coordonator Grupul „Șezătoare București”)

Cea de-a doua parte a evenimentului, concepută ca o șezătoare, a prilejuit întâlnirea în cadrul unui atelier deschis între Tezaurul Viu Alexandrina Olguța Filip și reprezentantele Grupului „Șezătoare București” care sunt deosebit de implicate nu doar în promovarea costumului popular tradițional din toate zonele etnofolclorice ale țării, ci și în realizarea celor mai reprezentative elemente de port popular specifice acestor zone, în special cămăși. De altfel, Grupul „Șezătoare București” a adus o serie de ii reprezentative pentru zonele Dobrogea (Eugenia Catargiu - „Cusături Dobrogene” - Constanța), Soveja (Maricica Dumitrache - „Acasă la Soveja”), Cluj (Mirela Maria Miron - „Șezătoare Cluj”), Breaza (Diana Neagu), Țichiriș-Vrancea (Nelu Dumitrescu) care au întregit expoziția realizată cu obiecte aflate în patrimoniul Institutului Național al Patrimoniului și din colecția etnografică Alexandrina Olguța Filip. Aceasta din urmă a fost de fapt centrul atenției, doamnele de la „Șezătoare București” fiind deosebit de interesate de a afla din secretele diverselor modalități de coasere și a peticelului, unul dintre elementele importante ale cămășii tradiționale.

Managerul interimar al Institutului Național al Patrimoniului, doamna Valeria Oana Zaharia, a înmănat diplome pentru păstrarea și transmiterea valorilor meșteșugului confecționării pieselor de port popular tuturor doamnelor care au făcut din aceasta un mod de viață. Înainte de înmânarea diplomelor a ținut să precizeze: *„Vă rog să-mi permiteți să-mi exprim admirația și recunoștința pentru tot ceea ce faceți. Cred că fiecare dintre dumneavoastră sunteți parte a reușitei de anul trecut când arta coaserei cămășii cu altiță a fost introdusă în patrimoniul mondial. Orice astfel de manifestări - și mă refer aici la întâlnirile de lucru ale Grupului «Șezătoare București» - au o importanță deosebită pentru transmiterea tuturor acestor meșteșuguri.”*

Echipa Institutului Național al Patrimoniului implicată în realizarea acestui eveniment, coordonată de către doamna dr. Corina Mihăescu și condusă de managerul interimar doamna Valeria Oana Zaharia merită toată aprecierea pentru eforturile pe care le fac întru promovarea meșteșugurilor tradiționale și a oamenilor valoroși care sunt purtători, păstrători și continuatori ai acestor meșteșuguri.

Text și foto:
Valeru Ciurea
 Consultant artistic,
 Centrul Județean de Cultură și Artă Olt

Material preluat din Revista Scorpion, anul IV, nr. 13, iunie 2023,
 Publicație editată de S.C.Alutus Media & Film S.R.L, Curtișoara, Olt
<https://www.amradiotv.ro/2023/07/11/revista-scorpion-nr-13/>